

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา :
กรณีศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผู้เขียน นางสาวสงกรานต์ ศรีจันทร์

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์	ปัญญานูวัฒน์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ประหยัด	ปานดี	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์	ภูประเสริฐ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา กรณีศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ (1) เพื่อศึกษาบริบทของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ (2) เพื่อศึกษาศักยภาพการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมภายในศูนย์ฯ ในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา (3) เพื่อศึกษาแนวทางและมาตรการในการพัฒนาศูนย์ฯ ดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา และ (4) เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของศูนย์ฯ ให้ยั่งยืนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา

ข้อมูลที่เป็นอุกรวบรวมด้วยการผสมผสานวิธีการต่างๆ เช่น การสำรวจ การสัมภาษณ์แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่มเฉพาะ ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาในรูปของการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ อย่างไรก็ตามเทคนิคการวิเคราะห์

เนื้อหาและการวิเคราะห์จุดแข็ง – จุดอ่อน เพื่อหาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของศูนย์ฯ ได้ถูกนำมาใช้เช่นเดียวกัน

ผลการศึกษาค้นคว้า ก่อร่างโดยสรุปได้ว่า 1) ศูนย์ฯ ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสถานที่สำหรับการศึกษาค้นคว้า ทดลองและสาธิตด้านการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ เพื่อชุมชนในท้องถิ่นสามารถเรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ มีใช้เป้าหมายเพื่อการท่องเที่ยว 2) ศูนย์ฯ มีโครงสร้างและองค์ประกอบภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกายภาพของพื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ความหลากหลายทางชีวภาพและกิจกรรมที่น่าจะสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ แต่ที่พบว่ามีข้อจำกัดคือ บุคลากร งบประมาณเฉพาะการท่องเที่ยว บริการพื้นฐานบางประการเช่น โทรศัพท์สาธารณะ และร้านอาหาร 3) ศูนย์ฯ น่าจะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา ที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดประสบการณ์และการเรียนรู้จากการดำเนินงานสู่สาธารณชนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ต้องสนับสนุนให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวตามหลักวิชาการมากขึ้น 4) ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่เกิดจากการดำเนินการของศูนย์ฯ กลายเป็นเสน่ห์ที่สำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

สิ่งที่พบเพิ่มเติมจากการทำการวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อน (SWOT) ด้านศักยภาพเชิงการท่องเที่ยว ทำให้ทราบว่าศูนย์ฯ มีจุดแข็งและจุดอ่อนที่สำคัญและเด่นชัดหลายประการ กรณีของจุดแข็งพบว่าศูนย์ฯ มีความหลากหลายทางชีวภาพ และความสวยงามของธรรมชาติ ตลอดจนความสำเร็จของกิจกรรมเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ กรณีของจุดอ่อนพบว่าความจำกัดบางอย่างของสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานและการบริหารจัดการศูนย์ฯ ด้านการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยจำกัดที่สำคัญ

Thesis Title Resource and Environmental Management for Developmental Tourism :
 A Case of Huai Hong Khrai Development Study Center,
 Under the Royal Initiative Project

Author Miss Songgran Srichan

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Thesis Advisory Committee

Assoc.Prof.Dr. Anurak Panyanuwat Chairperson

Assoc.Prof. Prayad Pandee Member

Asst.Prof. Kannikar Bhuprasert Member

Abstract

This study, namely, “Resource and Environmental Management for Developmental Tourism: A Case of Huai Hong Khrai Royal Development Study Center, Under the Royal Initiative Project” aimed at; (1) studying the context of the Center; (2) studying the potential of resources management as a developmental tourism source; (3) finding out guidelines and measures to develop the Center as a developmental tourism source and (4) analyzing and recommending guidelines for conservation of biodiversity of the center as a developmental tourism source.

Data were collected through various means, such as surveying, interviewing, using questionnaires and focus group discussions. Descriptive statistic techniques, namely, frequency and percentage distributions, and SWOT analysis were employed in addition to a content analysis in the data analysis.

The findings were as follows:

1) The center was originally founded at the site for the purposes of agricultural research, demonstration, and study suitable for the geographical area. It was intended to provide opportunities for local people and the public to learn and apply what have acquired in their daily life. It was not originally designed for tourism purposes. 2) What appears in the center, especially physical aspect, basic facilities and utilities, biodiversity and activities seemed to enable the development of the center as a potential tourism site. However, a lack of personnel, financial support, and some facilities were rather limited for tourism purpose. 3) The center might be developed as a tourism site for exchanges of experiences and learning among the public, not the place for economic or business profit making. 4) Biodiversity within the center as the result of the center's management was founded as a charming factor among other tourism attraction.

Moreover, there are some significant strengths and weaknesses found from the SWOT analysis, as for as Tourism development in the Center in concerned. Among them are: biodiversity; natural beauty; and activities. On the other hand, some weaknesses such as limitations of some sorts of facilities and of tourism management were found.